

GAMTOS ATEITIS
PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

NAUJIEN — LAIŠKIS

2021 m.
III ketvirtis

Gerb. klientai,

Siunčiame Jums VšĮ „Gamtos ateitis“ III šių metų naujienlaiškį, kuriame – mūsų naujienos, aktualijos, patarimai ir rekomendacijos apie pakuočių atliekų tvarkymą Jums ir Jūsų verslui.

AKTUALU GAMINTOJAMS IR IMPORTUOTOJAMS

NAUJIENOS SUPAKUOTŲ GAMINIŲ IR TUŠČIŲ PAKUOČIŲ GAMINTOJAMS IR IMPORTUOTOJAMS

2021 m. birželio 1 d. įsigaliojo Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklių pakeitimas, kuriuo pakeistas pakuočių sąrašas pagal medžiagas, metalines pakuotes išskiriant į dvi grupes – juodojo metalo ir aliumines pakuotes, o kombinuotąsias pakuotes su skirtingomis vyraujančiomis medžiagomis apjungiant į bendrą kombinuotą pakuotę: „pagal medžiagas, iš kurių pakuotės pagamintos, tuščios pakuotės ir gaminių pripildytos pakuotės skirstomos į stiklines, plastikines, polietilenterftalato (toliau – PET), popierines ir kartonines, metalines (juodųjų metalų), metalines (aliuminio), kombinuotąsias, medines, kitas pakuotes.“

Rekomendacijas parengė
VšĮ „Gamtos ateitis“ Aplinkosaugos
ekspertė Dalia Gedgaudienė

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu (2021-07-07, Nr.548) nuo 2022 m. nustatomos atskiros pakuočių atliekų perdirbimo užduotys juodųjų metalų ir aliuminio pakuotėms. Tuo pačiu nutarimu nustatoma viena bendra kombinuotos pakuotės atliekų naudojimo (iš jo perdirbimo) užduotis (**žiūrėti kitame puslapyje**).

Gamintojams/importuotojams, vienkartinės pripildytas pakuotes sunaudojantiems savo reikmėms ir pakuočių atliekas tvarkantiems individualiai, taikoma ne mažiau kaip 80 proc. pakuočių, sunaudotų savo reikmėms, atliekų sutvarkymo užduotis, užtikrinant, kad sutvarkytų pakuočių atliekų perdirbimo lygis bus ne mažesnis už nurodytą 8–17 punktuose.

Gamintojai ir importuotojai, tiekiantys vidaus rinkai ar išvežantys (eksportuojantys) pripildytas ar tuščias metalines pakuotes, 2022 m. ataskaitinio laikotarpio pakuočių apskaitą privalės vesti nurodymais, kokią metalinę pakuotę – juodojo metalo ar aliuminio – jie tiekia vidaus rinkai ar išveža/eksportuoja.

Į Lietuvos Respublikos teisę perkeltami Vienkartinio **plastiko** mažinimo direktyvos (ES) 2019/904 reikalavimai. Nuo 2021 m. liepos 3 d. pagal Komisijos įgyvendinimo reglamento (**ES**) 2020/2151 reikalavimus jau turi būti paženklinėti rinkai teikiami vienkartiniai plastikiniai (ar plastiko savo sudėtyje turintys) gėrimų indeliai*.

1. Kai gėrimų indelio sudėtyje yra plastiko, jis turi būti paženklintas tokiu ženklu:

2. Kai gėrimų indelis pagamintas tik iš plastiko, jis turi būti paženklintas tokiu ženklu:

Ženklavimo būdas, dydis, vieta ant indelio, dizainas, spalvos yra detalai aprašyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2020/2151:

[Skaityti plačiau](#)

*puodeliai, taurės, stiklinaitės ir pan. Direktyvoje pateikiami reikalavimai ir kitų vienkartinį plastikinių gaminių (higienos reikmenų, tabako gaminių) ženklavimui.

PAKUOČIŲ ATLIEKŲ NAUDOJIMO IR (AR) PERDIRBIMO UŽDUOTYS

Eil. Nr.	Metai	Pakuočių atliekų pavadinimas	Naudojimas ir (ar) perdirbimas	Užduotis, atsižvelgiant į tiekų LR vidaus rinkai vienkartinę pripildytų pakuočių kiekį
8.	2021 m.	Stiklinės pakuotės	Perdirbimas	65%
	2022 m.			67%
	2023 m.			70%
	2024 m.			70%
	nuo 2025 m.			70%
	nuo 2030 m.			75%
9.	2021 m.	Plastikinės pakuotės	Naudojimas, iš jo perdirbimas	50/37%
	2022 m.			65/55%
	2023 m.			70/60%
	2024 m.			73/63%
	nuo 2025 m.		Perdirbimas	65%
	nuo 2030 m.			70%
10.	2021 m.	PET pakuotės	Naudojimas, iš jo perdirbimas	50/37%
	2022 m.			65/55%
	2023 m.			70/60%
	2024 m.			73/63%
	nuo 2025 m.		Perdirbimas	65%
	nuo 2030 m.			70%
11.	2021 m.	Kombinuotos pakuotės	Naudojimas, iš jo perdirbimas	25/20%
	nuo 2022 m.			30/25%
	nuo 2025 m.		Perdirbimas	30%
	nuo 2030 m.			35%
12.	2021 m.	Metalinės pakuotės	Perdirbimas	54%
13.	nuo 2022 m.	Metalinės (juodųjų metalų) pakuotės	Perdirbimas	54%
	nuo 2025 m.			75%
	nuo 2030 m.			85%
14.	nuo 2022 m.	Metalinės (aliuminio) pakuotės	Perdirbimas	54%
	nuo 2025 m.			55%
	nuo 2030 m.			65%
15.	2021 m.	Popierinės ir kartoninės pakuotės	Naudojimas, iš jo perdirbimas	80/76%
	2022 m.			85/80%
	2023 m.			85/81%
	2024 m.			85/82%
	nuo 2025 m.		Perdirbimas	83%
	nuo 2030 m.			85%
16.	nuo 2021 m.	Medinės pakuotės	Naudojimas, iš jo perdirbimas	45/35%
	nuo 2025 m.		Perdirbimas	35%
	nuo 2030 m.			37%
17.	nuo 2021 m.	Kitos pakuotės	Naudojimas, iš jo perdirbimas	45/22%
	nuo 2025 m.		Perdirbimas	25%
	nuo 2030 m.			27%

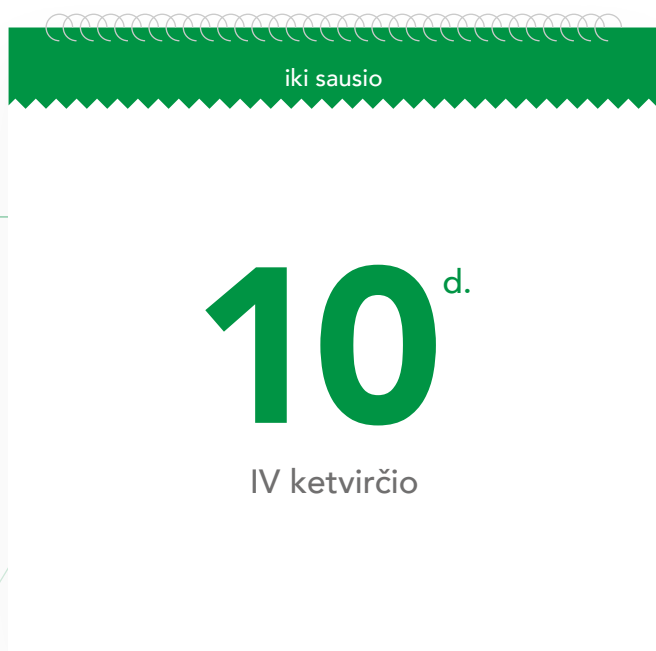

PAVEDIMO DAVĖJAMS SVARBIOS DATOS

Užsakymų – apie išleistą į vidaus rinką apmokestinamosios pakuotės kiekį (pagal pakuotės rūšis) teikimas:

Informacijos apie faktiškai išleistą į vidaus rinką apmokestinamosios pakuotės kiekį (pagal pakuotės rūšį) patikslinimas:

„ATEITIES PAKUOTĖS“ KLUBAS SPARČIAI AUGA – INICIATYVA VIENIJA 26 NARIUS

„Prie šiais metais įsteigto „Ateities pakuotės klubo“ veiklos jau prisijungė 26 įmonės, kurios aktyviai dalijasi savo sukaupta patirtimi ir ekspertine informacija su kitais verslais. Tarp klubo narių – gėrimų gamintojai, maisto pramonės, statybinių medžiagų, pakuočių gamybos ir kitų sektorių bendrovės.

*Diana Ramanauskaitė,
VŠĮ „Gamtos ateitis“ viešinimo ir
marketingo vadovė*

Tvarumas, kuris seniau buvo tik skambi frazė, šiandien yra kiekvieno socialiai atsakingo verslo siekiamybė, todėl džiaugiamės matydami, kad vis daugiau įmonių rūpi verslo ir aplinkos harmonija bei bendra visų mūsų ateitis – sako Diana Ramanauskaitė, VŠĮ „Gamtos ateitis“ viešinimo ir marketingo vadovė.

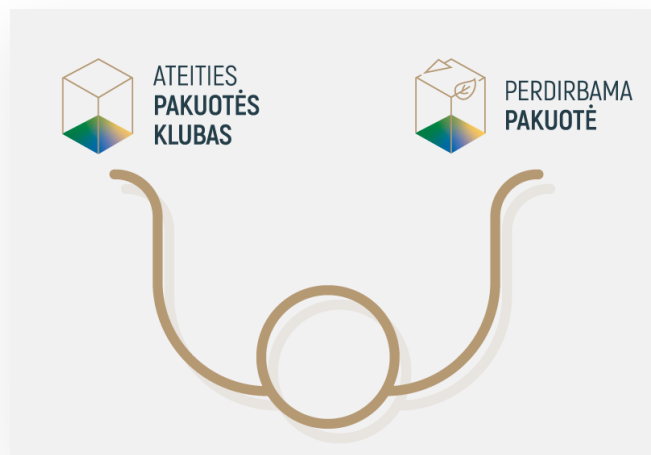
„Ateities pakuotės klubas“ – tai VŠĮ „Gamtos ateitis“ iniciatyva, kurios tikslas – skatinti Lietuvos gamintojus ir importuotojus naudoti tvaresnes pakuotes, dalytis gerosiomis praktikomis šioje srityje ir Lietuvos versle bei visuomenėje ugdyti ekologinį sąmoningumą. Šio klubo pamatas – tvirtas įsitikinimas, kad ateities verslas – tai tvarus verslas, atsakingas visuomenei ir aplinkai, savo veiksmis aktyviai prisidedantis sprendžiant planetos iššūkius.

Klubo nariai

„ATEITIES PAKUOTĖS KLUBO“ EMBLEMA – EKOLOGIŠKŲ PAKUOČIŲ ŽENKLINIMUI

Klubas turi vizualinį identitetą – du logotipus.

Vienas jų žymi, kad naudojamos pakuotės yra tvarios, o kitas yra bendro pobūdžio Klubo logotipas, kurį galite naudoti savo komunikacijos kanaluose, pavyzdžiui, interneto svetainėje. Naudodami šį ženklimą savo komunikacijoje ir ant pakuočių parodysite vartotojams, pirkėjams, kad Jūsų pakuotės yra ekologiškos ir kad Jūsų verslui tvarumas yra svarbus. Taip pat informuosite, kad dalyvaujate ekologinėje iniciatyvoje, ir įgysite pranašumą vartotojų akyse.

„Ateities pakuotės klubas“ turi dedikuotą rubriką „Verslo žinių“ naujienų portale. Rubrika vadinasi „**Ateities pakuotė – tvari pakuotė?**“.

Kartu su „Ateities pakuotės klubo“ nariais šiais metais sukūrėme naują rubriką „Verslo žinių“ naujienų portale, kurioje dalinamės ekspertine informacija apie tvarias pakuotes. Rubrika vadinasi „Ateities pakuotė – tvari pakuotė?“, o plačiau su ja susipažinti galite čia.

Susipažinkite su rubrika „Verslo žiniose“:

Skaityti plačiau

DAR NESATE KLUBO NARYS?

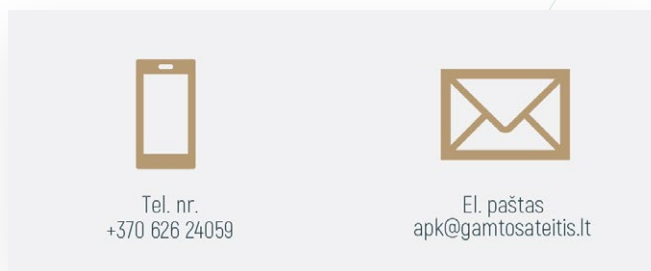

Kviečiame Jūsų įmonę tapti Klubo nariais ir prisijungti prie bendruomenės, kurią sieja kilnus tikslas. „Ateities pakuotės klubo“ veikla apima narių ekologinių iniciatyvų viešinimą ir dalijimąsi ekspertinėmis žiniomis apie tvaresnes pakuotes, o tai leidžia sklandžiau prisitaikyti prie pokyčių ir sutaupyti lėšų, reikalingų pakuočių atliekų tvarkymui.

Tapę Klubo nariais gausite naudingos ekspertinės informacijos pakuočių tema, kartu su kitais nariais ieškosite aplinkai draugiškesnių pakuočių sprendimų ir išplėsite pažinčių ratą.

Jei nuspręsite tapti Klubo nariais, kviečiame užpildyti **Klubą narystės aplikacijos formą**. Narystė Klube yra nemokama.

Norint tapti klubo nariu, turite mums kokių nors klausimų, kurie padėtų priimti sprendimą, lauktume Jūsų laiško ar skambučio.

Jau esate narys ir turite mums pasiūlymų ar klausimų? Taip pat bet kada galite kreiptis į mus.

NAUJIENOS

„GAMTOS ATEITIS“ NIDOJE SAKĖ „NE PLASTIKO BANGAI“ IR ŠIEMET

Jau antrus metus iš eilės VšĮ „Gamtos ateitis“ prisijungė prie „Kuršių marių regatos“, kuri šiemet jau skaičiavo 54 metus. Liepos 27 dieną, drauge su keliomis dešimtėmis „Kuršių marių regatos“ dalyvių, jų šeimos narių ir draugų, „Gamtos ateitis“ darbuotojų komanda leidosi į „NE plastiko bangai“ paplūdimių tvarkymo akciją. Tai jau tapo graži, įkvepianti ir neatsiejama viso renginio tradicija, parodanti, kad kartu visada galima nuveikti daugiau – net ir tokiose mažose iniciatyvose, saugant gamtą. Į akciją buriuotojai, jų draugai ar miesto poilsiautojai rinkosi su visomis šeimomis, taip ne tik tvarkydami paplūdimį, bet ir diegdami tvarumo vertybes bei rodydami pavyzdį ateinančiais kartais.

Paplūdimys šiais metais buvo tvarkytas kaip ir praėjusiais metais – pasienio ruože, todėl akcijos dalyviams talkino ir dalyvius lydėjo pasienio darbuotojai. Tarp surinktų šiukšlių iniciatyvos dalyviai rado ne tik plastikinių puodelių, lėkštelių, butelių, bet ir dvi į krantą išmestas padangas.

„Praėjusiais metais tame pačiame ruože buvo surinkti trys kubiniai metrai šiukšlių, šiemet – vienas, – po akcijos įspūdziais dalijosi Lietuvos buriuotojų sąjungos prezidentas Naglis Nasvytis. – Tačiau iki praėjusių metų tas ruožas nebuvo tvarkytas, tad tokie skaičiai ir šis skirtumas dar neleidžia atsipalaiduoti, o kaip tik rodo, kad panašios akcijos yra būtinos bei turėtų būti tęsiamos ir ateityje“.

„NE plastiko bangai“ iniciatyva pradėta įgyvendinti 2019 metais, pasirašius specialų memorandumą tarp Lietuvos buriuotojų sąjungos, Neringos savivaldybės ir Neringos Nacionalinio parko direkcijos. Šio memorandumo tikslas – sumažinti vienkartinį plastikinių gaminių vartojimą Neringoje bei jų įtaką Kuršių Nerijos aplinkai. Taip pat – siekiant parodyti postūmį žmonėms, kaip pamažu keisti savo veiksmus ir atsakingiau galvoti apie tvarią ateitį. Ši akcija jau nuo pirmųjų jos įgyvendinimo metų susilaukė didelio atgarsio ne tik Nidoje, bet ir visoje Lietuvoje ir tuo pačiu tapo neatsiejama renginio „Kuršių marių regatos“ dalimi.

„Čia, po viena – 54-osios „Kuršių marių regatos“ – vėliava telpa ir sportas, ir tvarumo idėjos, ir noras skleisti geros nuotaikos bei puikios energijos bangą renginio metu, kuri vėliau nuvilnija per visą Lietuvą. Tai, kad giliausias tradicijas Lietuvoje turintis buriuotojiškas renginys, remdamasis gerosiomis pasaulinėmis praktikomis, kasmet tampa vis labiau socialiai atsakingas, grįstas vis platesnėmis tvarumo programomis ir aktyviais veiksmais, atitinka ir mūsų tikslus“, – po akcijos teigė „Gamtos ateitis“ vadovas Karolis Šiaudikulis. – Sveikintina ir tai, kad buriuotojų bendruomenės skelbiamas ir deklaruojamas sąrašas veiklų, ką reikėtų mažinti, ko atsisakyti tokiuose renginiuose, viešuose susibūrimuose ar kiekvieno mūsų gyvenime kasdien, tik ilgėja“.

Šiemet regatos tvarumo programa buvo papildyta ir veiksmais, siekiančiais mažinti į aplinką išmetamo CO₂ kiekius. Tiek regatos dalyviai, tiek partneriai buvo skatinami elgtis tvariai, o organizatoriai įsipareigojo apskaičiuoti, kiek į aplinką dėl transporto, nakvynių ir renginiams sunaudotos elektros į aplinką bus išmesta CO₂ ir šį kiekį kompensuoti sodinant medžius bei diegiant saulės elektrines.

„NE plastiko bangai“ iniciatyva ir ją lydintys bendruomeniški paplūdimių tvarkymo darbai, gausiai sutraukiantys ir vietinius miestelėnus, ir iš visos Lietuvos sugužėjusius Nidos svečius, šiemet, matome, jau išaugo į „Gero vėjo be CO₂“ ir su ja žengiančiomis aktyvacijomis bei kitais įkvepiančiais ir kasmet pasipildančiais žingsniais, einant tvarumo keliu. Visi šie dalykai, iniciatyvos ir aktyvacijos, kad ir kokie maži jie būtų, vertinant globaliais taršumo mažinimo mastais, savo pozityvia nešančia žinute visgi nuvilnija per visą Lietuvą ir skatina gyventi tvariau, prisidėti prie globalių klimato pokyčių mažinimo ir tuo pačiu ją išgirdusius bent vienu žingsniu priartina tvaresnės ir žalesnės ateities link“, – apie renginį kalbėjo VšĮ „Gamtos ateitis“ Viešinimo ir marketingo vadovė Diana Ramanauskaitė.

Liepos 30 d. Nidoje **Lietuvos buriuotojų sąjunga / Lithuanian Yachting Union** ir Neringos savivaldybė pasirašė reikšmingą įsipareigojimą – bendromis pastangomis sieks, kad iki 2030 metų Neringa taptų žaliaja savivaldybe, kurioje būtų pasiektas nulinis anglies dioksido (CO₂) išmetimas į aplinką. Šis įsipareigojimas papildys šiemet tarp buriuotojų ir Neringos savivaldybės pasirašytą ilgalaikę bendradarbiavimo sutartį bei jau 2019 metais pasirašytą tvarumo memorandumą, kuris su iniciatyva „NE plastiko bangai“ ėmėsi mažinti vienkartinio plastiko vartojimą Neringoje, o vėliau ir visoje Lietuvoje.

KLIMATO KAITA NELAUKIA: TVARIŲ RENGINIŲ REIKIA JAU DABAR

Pastarieji metai verčia keisti visas taisykles, taip pat ir organizuojant renginius. Prie pandemijos išprovokuotų pokyčių prisideda ir aplinkosauga: Jungtinių Tautų klimato kaitos ataskaita dar kartą skaudžiai ir aštriai priminė būtinybę rūpintis gamtos ištekliams. Tvarūs renginiai – viena iš sričių, kurioje galime priimti sąmoningą požiūrį, demonstruoti lyderystę, keisti savo ir kitų elgseną.

„Šiuo metu tvaraus renginio standartą kuria tarptautiniai sporto turnyrai. Pastariesiems klimato kaita turi tiesioginės įtakos, nes žaidėjai vis dažniau yra priversti rungtyniauti esant nepakeliamam karščiui ar neprognozuojamoms liūtims. Paskutinis Australijos atvirasis teniso čempionatas vyko tuo pačiu metu, kaip ir masiniai gaisrai, ir žaidėjams bei žiūrovams teko kvėpuoti pavojingų dalelių prisotintu oru. Manau, kad iš sporto renginių organizatorių patirties galime pasisemti vertingų idėjų ir kitiems renginiams“, – sako pakuočių atliekų tvarkymo organizacijos VšĮ „Gamtos ateitis“ viešinimo ir marketingo vadovė Diana Ramanauskaitė.

Nors popandeminiu laikotarpiu daugelis organizacijų renginiams skiria mažesnius biudžetus, tvarios renginių idėjos yra vienas iš būdų išsiskirti rinkoje ir tapti tvarių idėjų flagmanu, sako renginių organizavimo įmonės „Name“ vadovas Marius Šležas. Juo labiau, kad vartotojai organizacijoms kelia vis didesnius aplinkosaugos lūkesčius.

Tvarumo principu vadovautis nuo idėjos iki įgyvendinimo

Kaip sako D. Ramanauskaitė, vartotojai vis labiau yra linkę tapatintis su tvariais prekės ženklais, kurie vadovaujasi jiems svarbiomis vertybėmis. Dar prieš kelis metus tvarumo srityje veikiančios agentūros „Futerra“ tyrimas parodė, jog 96% JAV ir Jungtinės Karalystės pirkėjų jaučiasi „darantys poveikį“ tuomet, kai prisideda prie atliekų perdirbimo ar įsigyja prekę iš etiško verslo. Net 88% apklaustų vartotojų teigė norintys padėti prekių ženklu tapti tvaresniais.

„Panašias nuostatas demonstruoja ir Lietuvos vartotojai. Šįmet atlikto tyrimo duomenimis, daugiau nei trečdalis vartotojų Lietuvoje, rinkdamiesi ir pirkdami prekes, kreipia dėmesį į prekės pakuotės tvarumą. Pagrindinė priežastis, kodėl žmonės kreipia dėmesį į prekės tvarumą ar jos rūšimą, yra siekis prisidėti prie aplinkos išsaugojimo. Tokią

priežastį įvardijo trys iš keturių apklaustųjų“, – sako VšĮ „Gamtos ateitis“ viešinimo ir marketingo vadovė.

Todėl, priduria D. Ramanauskaitė, organizuojant renginį, kaip ir imantis kitų veiklų, nepakanka vieno tvaraus veiksmo. Tvarumas turi tapti kertiniu renginio principu, vienijančiu kiekvieną etapą – nuo idėjos generavimo, planavimo iki įgyvendinimo. Tokia nuostata padės pasirinkti tvariomis vertybėmis besivadovaujančius partnerius, tiekėjus ir rangovus, o šie savo ruožtu padės priimti į tvarumą orientuotus sprendimus.

Renginių taršos pėdsakas: 2 kg nuo kiekvieno dalyvio

Renginiai, ypač tarptautiniai, palieka nemažą taršos pėdsaką. Didžiausią poveikį aplinkai daro ir didžiausią CO² „pėdsaką“ palieka dalyvių keliavimas lėktuvais. Šią problemą bent jau laikinai išsprendė pandemijos aplinkybės, dėl kurių daugelis renginių persikėlė į skaitmeninę erdvę. Tačiau net ir nedideli vietiniai renginiai, kurie šiuo metu populiariausi, neapsieina be kitokios taršos aplinkai.

„Tarptautinė renginių statistika rodo, kad vienas konferencijos ar seminaro dalyvis „sugeneruoja“ net 2 kilogramus atliekų, iš kurių 40 procentų atsiduria sąvartynuose. Tarptautinės renginių industrijos asociacijos jau prieš kelis metus ėmė rengti tvarių renginių rekomendacijas ir ragino atsakyti spausdinių. Šios rekomendacijos dabar aktualios ne tik stambiems tarptautiniams, bet ir nedideliems vietos renginiams“, – dalijasi D. Ramanauskaitė.

Dalyvio krepšelį pakeisti skaitmeninėmis dovanomis

Iki pandemijos renginių organizatoriai „vertėsi per galvą“ ieškodami kuo originalesnių idėjų dalyvio krepšeliui. Tuo tarpu renginių dalyviai buvo ir tebėra tiek visko matę bei ragavę, kad net ir originaliausio krepšelio dovanas išdalindavo ar netgi išmesdavo.

„Dalyvio krepšelis – jautrus klausimas mums kaip pakuočių atliekų tvarkytojams. Tokiame krepšelyje neišvengiamai atsiranda smulkių plastiko ir popieriaus pakuočių, į kurias įpakuotos dovanos dalyviams. Be to, jei dalijamas krepšelis, jame neišvengiamai atsiranda spausdinta rėmėjų medžiaga ir renginio programa. Visa tai lengvai pakeičiama skaitmeniniais sprendimais: nesudėtinga renginio mobiliąja programėle, nuolaidų kodais e. parduotuvėse ar paslaugų puslapiuose. Apčiuopiamų dovanų biudžetą renginyje tikrai verta keisti skaitmenizacijai skirtu biudžetu“, – komentuoja D. Ramanauskaitė.

Ji taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad plastiko atliekų apimtį lemia renginio specifika. Pavyzdžiui, šią vasarą „Wimbledon“ čempionate pirmą kartą buvo renkamos žaidėjų išmetamos iš polietileno pagamintos teniso rakečių stygos. Nors jos ir nesudaro didžiausio plastiko atliekų kiekio, tačiau tokia iniciatyva yra svarbi tuo, jog tvarumo idėjų laikomasi kiekviename žingsnyje.

„Tvarius sprendimus galime daryti tiek radę silpnąją renginio grandį, kurioje plastiko atliekų sugeneruojama itin daug, tiek labai specifinę renginio vietą, kurioje prikaupta netipinių plastiko atliekų. Pokytis bus svarbus abiem atvejais“, – sako VšĮ „Gamtos ateitis“ viešinimo ir marketingo vadovė.

Tvari logistika: „žalia“ renginio vieta, tvarus dalyvių transportavimas ir vietiniai tiekėjai

Didžiąją dalį renginio taršos sudaro logistika, todėl, norint tikrai „žalio“ renginio, reikia pradėti nuo logistinių sprendimų: „žalios“ renginio vietos, dalyvių transportavimo ir vietinių tiekėjų.

„Tvarias renginių vietas galima identifikuoti pagal pastatams suteiktus sertifikatus. Jei pastatas turi BREEAM ar LEED sertifikatą, tai jau savaime rodo, jog renginio vietoje rūpinamasi energetiniu efektyvumu ir pastato medžiagų poveikiu aplinkai. Renginiams skirtos vietos gali neturėti šių sertifikatų, bet rūpintis aplinkosauga, todėl vietos nuomotojų verta klausiti apie jų nuostatas rūšiuojant atliekas, naudojant perdirbtas medžiagas ir vietos gamintojų produktus“, – sako renginių organizavimo įmonės „Name“ vadovas Marius Šležas.

Kaip teigia M. Šležas, vietos gamintojų pasirinkimas taip pat yra svarbus tvaraus renginio elementas. Į renginius keliauja ne tik žmonės, bet ir pervežama įranga, dekoras, maistas ir kita. „Jei yra galimybė rinktis vietinį patikimą tiekėją ar gamintoją, laimime tvarumo taškų“, – priduria bendrovės „Name“ vadovas.

Tuo tarpu idėjų dėl dalyvių pervežimo galime ieškoti sporto varžybose. Jau minėtame „Wimbledon“ čempionate pirmą sykį teniso žaidėjai į varžybas buvo atvežami tik elektromobiliais. Nebūtina tą pavyks įgyvendinti kiekviename renginyje, bet tam tikrame formate toks sprendimas gali būti reikšmingas. Ir nebūtina pavyks visas tvarias idėjas įdiegti iš karto: pakanka nedidelių, bet stabilių sprendimų, nuo kurių neatsitrauktume net ir pasikeitus aplinkybėms.

KAIP MOKSLO METUS SUTIKTI TVARIAI IR ATSAKINGAI: EDUKACINĖS IDĖJOS VAIKAMS IR MOKINIAMS

Šiuos mokslo metus sutinkame margame įvykių kontekste. Lietuvą pasiekė mūsų klimatui nebūdingos karščio bangos, Viduržemio jūros regioną nuniokojo karščio sukelti gaisrai, o Jungtinės Tautos neseniai paskelbė grėsmingas klimato kaitos prognozes. Visa tai rodo, jog tvarumas ir aplinkosauga turi tapti kasdienybės dalimi. Kaip tvariomis idėjomis sudominti į gyvas pamokas sugrįžtančius vaikus? Dalijamės veiksmingais, praktikoje išbandytais būdais.

„Šią vasarą patyrėme, kad klimato kaitos pokyčiai tiesiogiai liečia ir mus. Tokia patirtis, kol ji dar šviežia, yra gera paskaita bendroms tvarumo iniciatyvoms darželiuose ir mokyklose. Rugsėjo pradžioje turime jėgų ir noro kažką pakeisti. Juo labiau, kad sugrįžus į gyvas pamokas, prireiks

užsiėmimų, kurie po nuotolinio mokymosi vėl suvienytų vaikus draugystei. Tad edukaciniais užsiėmimais vaikams galima suteikti ir tvarumo įgūdžių, ir priminti bendros veiklos teikiamą džiaugsmą“, – dalijasi pakuočių atliekų tvarkymo organizacijos VšĮ „Gamtos ateitis“ viešinimo ir marketingo vadovė Diana Ramanauskaitė.

Suburti „žaliąjį“ klubą ir lenktyniauti

Kaip sako D. Ramanauskaitė, tvarumą palaikantys įgūdžiai nesusiformuoja per dieną ir veikiant po vieną. Vienas iš bendruomeniškų būdų – tai „žaliojo“ klubo subūrimas vaikų lankomame darželyje ar mokykloje. Galbūt, šiai iniciatyvai įsisiūbavus, tvarių įpročių ims laikytis ne tik vaiko lankoma grupė ar klasė, o ir visas darželis ar mokykla.

Aplinkosaugos ekspertai vieningai sutaria, kad nėra nereikšmingų iniciatyvų. Net vieno žmogaus ar vienos grupės pastangos yra svarbios, nes naujų elgsenos įpročių mes mokomės tik sekdami gerais pavyzdžiais.

„Žaliojo“ klubo veikla priklauso nuo žmonių įsitraukimo ir pomėgių. Galima užsiimti reguliariu plastiko atliekų rinkimu darželio ar mokyklos apylinkėse kartą į savaitę, mėnesį ar į ketvirtį. Galima rengti atliekų rinkimo ir rūšiavimo konkursus, įtraukiančius vaikus į žaidybinį naujų įpročių mokymąsi.

„Iš savo patirties matome, kad nedideli žaismingi konkursai žmones greitai įtraukia ir uždega atliekų rūšiavimo idėjomis. Darželyje ar mokykloje juos įgyvendinti paprasta, tereikia tarp tėvelių, auklėtojų ar mokytojų surasti užsidesusį „rūšiuotoją“, kuris netrukus suras šalininkų. Ugdytojams šios iniciatyvos irgi svarbios, nes padeda išsiblaškičius mažuosius sutelkti atsakingai veiklai. Visai gali būti, kad po tokių užsiėmimų vaikai drausmės namiškius rūšiuojant atliekas“, – šypsosi Diana Ramanauskaitė.

Drauge su ekspertais mokytis pažinti gamtą

Kita galima „žaliojo“ klubo veiklos dalis – tai įvairių aplinkosaugos ekspertų kvietimas. Visoje Lietuvoje veikiančių Saugomų teritorijų Gamtos mokyklų specialistai gali atvykti atskiroms pamokoms arba su vaikų (arba vaikų ir tėvelių) grupe keliauti pažintiniais maršrutais.

Marius Semaška, Sirvėtos regioninio parko vyr. kraštotvarkininkas, sako, kad jis drauge su kolegomis vyksta edukacinėms pamokoms į Švenčionių regiono mokyklas.

„Mes nuvertiname vaikų gebėjimą suprasti globalias prob-

lemas. Jei tik pavyksta vaikus sudominti, jie gilinasi ir nuoširdžiai stengiasi suprasti. Tarp pirmųjų klasių moksleivių kartais sulaukiame tokių klausimų, kokių suaugusieji jau seniai nebekelia. Pamokose vaikų dėmesys yra garantuotas, kai į atskiros klasės arba visos mokyklos pamokas atsivežame imituotų šiukšlių maišą. Išpylę jį ant grindų, aiškinamės, kas yra skirtingos atliekos, kur jas dėti, o visų svarbiausia – kodėl turime rūpintis šiukšlėmis ir atliekomis“, – dalijasi Marius Semaška.

Marius priduria, kad po tokių pamokų vaikai iš tiesų ima mokytis artimuosius, kaip ir kodėl reikia rūšiuoti. Jam antrina ir Evaldas Makrickas, Kauno marių regioninio parko Gamtos mokyklos vyr. specialistas, kuris edukacinius užsiėmimus veda gamtoje.

„Turime kelis skirtingus maršrutus, kuriais kelionė trunka nuo 1,5 iki 3 valandų. Jų metu mokomės pažinti gamtą – kaip formuojasi atodanga, pelkė, miškas, kokie yra jiems būdingi augalai ir gyvūnai. Tačiau svarbiausia žmonėms perteikti, kaip viskas yra susiję: visi išvardyti dalykai yra bendra ekosistema, kuriai įtakos turi žmogaus veikla. Kai vaikai gali pamatyti, paliesti ir net užuosti gyvąją gamtą, jiems lengviau suprasti ir taršos keliamą grėsmę. Deja, bet šiuose maršrutuose randame šiukšlių, jos irgi tampa edukacinio užsiėmimo dalimi“, – pasakoja E. Makrickas.

Tokias pamokas ar išvykas lengva suorganizuoti – tereikia susitarti tinkamą laiką su Gamtos mokyklų edukatoriais.

Plastiko atliekas naudoti rankdarbių ir dailės užsiėmimuose

Plastiko atliekos gali tapti vertinga žaliava lavinant mažųjų kūrybiškumą ir formuojant jų požiūrį į aplinkos saugojimą. Ugdytojų paskatinti, vaikai greitai ras būdų, kaip rankdarbiams panaudoti kartono dėžes, gėrimų skardines, plastiko

butelių kamštelius. O jei dar šias žaliavas vaikai bus paraginti surinkti iš atliekų, kurias patys palieka, tai virs ir praktine atliekų rūšiavimo pamoka.

Šias pamokas galima paversti bendruomenine viso darželio ar mokyklos veikla: vaikai gali lenktyniauti iš plastiko atliekų kurdami visos grupės ar klasės rankdarbius. Tokius konkursus galima užbaigti saldžiu prizu, užtvirtinančių šių vaikų pastangų naudą.

„Kita alternatyva – pakviesti vaikus kūrybiškai nuspalvinti ar aplikacijomis papuošti vidinius darželio ar mokyklos rūšiavimo kontenerius. Tai ypač svarbu mažiausiems „rūšiuotojams“, kuriems patinka naudotis viskuo, prie ko jie patys prisidėjo savo rankomis ar kūryba“, – priduria VšĮ „Gamtos ateitis“ viešinimo ir marketingo vadovė.

Vaikų užkandžiams rinktis vietas ūkininkų vaisius ir daržoves

Tėveliams tvaraus požiūrio lengviau laikytis, kol tebesitęsias šviežių vaisių ir daržovių sezonas. Jo metu įsigydami vietos produkciją, skatiname vietos ūkininkus ir prisidedame prie mažesnės aplinkos taršos, kuriai svarios įtakos turi produktų logistika.

Ankstyvą rudenį vaikų užkandžių racioną galime papildyti vietos obuoliais, kriaušėmis, slyvomis, morkomis, salotomis, burokėliais ir daugybe kitų daržo gėrybių. Jei užkandžius sudedame ne į plastiko, o į stiklo ar nerūdijančio plieno dėžutes, laimime dar daugiau tvarumo „balų“.

Šis tvarumą palaikančių idėjų sąrašas nėra baigtinis, jis priklauso ir nuo mūsų fantazijos. Tačiau viena yra tikra – naujų ilgalaikių įpročių išmoksime tik susitelkdami šeimoje, darželyje, mokykloje ar darbo vietoje.

EDUKACIJA

Kiekvieną šeštadienį – susitikime Lrytas.tv laidoje 11 val. – pakalbėti apie ekologiją ir inovacijas. Sužinokime, kokiais būdais galime prisidėti prie mus supančios gamtos išsaugojimo bei kartu atraskite dar daugiau būdų gyventi tvariai.

Iš kasmet pagaminamų 300 mln. tonų plastiko gaminių maždaug trečdalis išmetama vos panaudojus – o kur jos nugula?

Pirmojoje „Švarių miestų“ laidoje jos vedėja Justė Zinkevičiūtė apsilankė vienoje didžiausių ir moderniausių Baltijos regione plastiko pakuočių perdirbimo įmonių „Somlita“. Tikimės, kad pažiūrėję reportažą, susimąstysite – ar nuėjus į parduotuvę tikrai reikia dar vieno plastikinio maišelio? Bei kodėl būtina rūšiuoti plastiko pakuotes, kad jos pavirstų naujais gaminiais ir nepatektų į mūsų aplinką.

— ŠVARŪS —
MIESTAI

Žiūrėti „Švarūs miestai“
laidą:

Žiūrėti

APIE ATSAKINGĄ VARTOJIMĄ. APIE TEISINGĄ RŪŠIAVIMĄ.

KLAUSIATE APIE TEISINGĄ RŪŠIAVIMĄ – ATSAKOME

Ar galima mesti higienos / kosmetikos priemonių pakuotes į rūšiavimo konteinerį su likusiu produktu jose – pvz. veido kremo tūbelė, dantų pastos tūbelė ar kt.?

Jeigu yra galimybė produkto likučius ištuštinti (išspausti, išvalyti mentele) prieš išmetant pakuotę su higienos, kosmetikos priemonėmis – tai yra labiau rekomendacija, patarimas, bet ne reikalavimas. Paprastas vartotojas rūšiuoja atliekas jų susidarymo vietoje, o perdirbimo procesas apima viską – medžiagos plovimą, smulkinimą, nereikalingų priemonių pašalinimą, vėliau – jos lydymą ir panaudojimą pakartotinai.

Tobulėjant technologijoms, surinkimo ir perdirbimo technikai, rūšiavimas mums tampa vis paprastesne veikla. Tad vartotojui užtenka žinoti tik esmines rūšiavimo taisykles, o įvairios technologijos, naudojamos vėliau gamybos procesuose, padės žaliavą perdirbti ir panaudoti dar kartą naujų produktų gamybai.

Kokios atliekos, intuityviai priskirtinos popieriui, visgi netinkamos rūšiuoti ir mesti į popieriaus atliekoms skirtą konteinerį?

Dažniausiai pasitaikanti popieriaus atliekų rūšiavimo klaida – į popieriaus-kartono atliekoms skirtus konteinerius metamas tualetinis popierius, popieriniai rankšluosčiai, servetėlės, kepimo popierius, tapetai – šios atliekos nėra perdirbamos, jos turi keliauti į mišrių komunalinių atliekų konteinerius.

Taip pat negalima mesti:

- Supelijusio, drėgno popieriaus / kartono
- Riebalais ir / ar maisto likučiais užteršto popieriaus ir kartono
- Kalkinio popieriaus
- Laminuoto popieriaus
- Popieriaus, padengtu plastiką, folija

Kur mesti metalinius stiklainių dangtelius, stiklinių butelių metalinius kamštelius?

Metaliniai dangteliai ir kamšteliai metami į plastiko pakuočių atliekoms skirtą konteinerį.

SVARBU! Dalis konteinerių rūšiavimui skirta bendrai – popieriaus / plastiko / metalo ir kombinuotosioms pakuotėms – mesdami surūšiuotas pakuočių atliekas į konteinerį, būtinai atkreipkite į tai dėmesį.

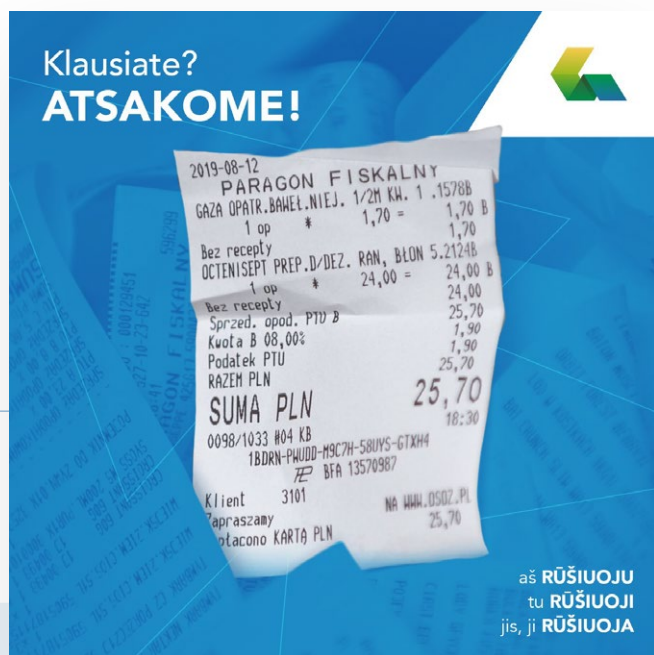

Ar pirminių kvitus / čekius galima mesti į popieriaus konteinerį?

Pirminių kvitus / čekius meskite į mišrių komunalinių atliekų – ne rūšiavimo – konteinerius. Pirmiausia, tai nėra pakuotės. Kita priežastis – daliai kasos juostų naudojamas termopopierius, kuris nėra perdirbamas.

Į popieriui skirtus konteinerius turėtų keliauti tik pakuotės ir antrinės žaliavos – tai:

- laikraščiai,
- žurnalai,
- visų rūšių kartonas,
- vokai,
- skrajutės,
- rašomasis popierius,
- lankstinukai,
- knygos ir jų viršeliai,
- pakavimo popierius,
- dovanų maišeliai,
- dėžutės.

Ką reikia žinoti, norint išmesti prikauptus dokumentus, konspektus ir panašius popierinius dalykus?

Pirmiausia svarbu įvertinti, ar išmetami dokumentai nėra konfidencialūs – jei jų kiekis didelis, kalbame apie įmonės sukauptus dokumentus, tai geriau kreiptis į įmonę, užsiimančią tokių dokumentų naikinimu ir utilizavimu. Kalbant apie savo namų butyje susikaupusius dokumentus, konspektus, balto ar spalvoto popieriaus atliekas – taip, visa tai gali būti išmetama į popieriui skirtus konteinerius.

Dar daugiau Lietuvos savivaldybių pakuočių atliekas surenkančių automobilių (Akmenėje, Jonavoje, Kelmėje, Raseiniuose ir Kuršėnuose) pasipuošė „Gamtos ateitis“ socialine reklama, skatinančia rūšiuoti pakuočių atliekas ir gyventi tvariai.

Pagal metų pradžioje išsakytą poreikį, savivaldybės aprūpintos „Gamtos ateitis“ užsakymu pagamintais daugkartiniais pirkinių maišeliais, skirtais įvairiems renginiams, edukaciniams projektams ir iniciatyvoms.

Prisijunkite prie „Gamtos ateities“ sekėjų LinkedIn ir pirmieji sužinokite naujienas apie tvarią ateitį.

Kelionė link tvarios ekonomikos prasideda nuo mažų žingsnių. Dažnai jie lieka nepastebėti. Mūsų „LinkedIn“ paskyra yra vieta, kurioje dalijamės pasaulio ir Lietuvos įmonių tvarumo istorijomis. Joje diskutuojame šiais klausimais:

- Ar įmanoma atsisakyti netvartų pakuočių?
- Kaip žengti pirmuosius žingsnius link tvaresnės pakuotės?
- Kokia yra žiedinės ekonomikos ateitis?

PLASTIKO ATLIEKOS RAMIOJO VANDENYNŲ REGIONE:

Pasiekia vandenyną

net **82%**

Perdirbamos

tik **18%**

Daugiau nei 60 organizacijų, tarp jų ir gigantai Nestlé bei The Coca-Cola Company, pasirašė susitarimą dėl esminio plastiko taršos mažinimo Australijoje, Naujojoje Zelandijoje ir Ramiojo vandenyno regione.

Šiame regione plastiko perdirbimo problema yra itin opi: iki šiol atliekų rūšiavimo ir perdirbimo sistema buksuoja ir yra neveiksminga. Australijoje kasmet perdirbama tik 18% iš 800 tūkst. plastiko atliekų, kurių 82% pasiekia žemyną, o iš jo nuteka į vandenyną.

Skaiciuojama, kad jei nebus imtasi jokių veiksmų, 2040 metais plastiko apimtys rinkoje išaugs dvigubai, o vandenyną pasiekiančių atliekų kiekis – trigubai. Susitarimą pasirašiusios organizacijos sieks, kad iki 2025 metų:

- Būtų atsisakyta nereikalingų pakuočių;
- Visos pakuotės būtų tinkamos perdirbimui;
- Būtų surenkama 25% daugiau plastiko atliekų;
- Pakuočių gamybai būtų naudojama 25% daugiau išrūšiuotų plastiko atliekų.

Seniai lauktime susitarime dalyvauja [Coles](#), [Nestlé](#), [The Coca-Cola Company](#), [Australian Beverages Council](#), [Australian Food and Grocery Council](#), [Planet Ark Environmental Foundation](#) ir kt.

[Skaityti plačiau >](#)

WIMBLEDON 2021:

Išvengta

500 000

vienkartinių puodelių

Perdirbimui atiduotos išmestos teniso rakečių stygos

Pievelės buvo pjaunamos elektrinėmis žoliapjovėmis

Žaidėjai buvo atvežami elektromobiliais

Liepos pradžioje praūžęs [Wimbledon](#) 2021-ųjų čempionatas demonstruoja [#tvaraus](#) renginio pavyzdį. Naudojant tik daugkartinio naudojimo puodelius, per 2 savaites buvo sutaupyta 500 tūkst. vienkartinės pakuotės. Pirmą kartą perdirbimui buvo surinktos žaidėjų išmestos teniso rakečių stygos!

Žaidėjai į žaliąjį Wimbledon stadioną buvo atvežami elektromobiliais, tobulai prižiūrimos pievelės buvo pjaunamos elektra varomomis žoliapjovėmis. Visa tai – tik pradžia ilgalaikio įsipareigojimo, kuriuo turnyro organizatoriai siekia [#netzero](#) taršos emisijos iki 2030 metų.

Teniso ir kitų sporto rūšių turnyrų organizatoriai tiesiogiai susiduria su klimato kaitos problemomis. Jų rūpestis tvaria renginių ateitimi turi rimtų priežasčių. Turnyrai vyksta esant ekstremaliai karščiui arba patiria kitus aplinkos taršos sukeltus nepatogumus. Pavyzdžiui, [Australian Open Tennis Tournament](#) turnyras prasidėjo

tuomet, kai virš žaidėjų ir žiūrovų galvų pakibo pavojingų dailelių debesis, susiformavęs po masinių miškų gaisrų.

Išsamiau apie tai, kokių priemonių imasi didžiųjų turnyrų organizatoriai:

[Skaityti plačiau >](#)

Alliance to End Plastic Waste rašo, kad Lietuva – tai pavyzdys, kaip per 15 metų galima pasiekti stulbinančią rodiklį: nuo nulio iki 74% perdirbamų [#plastiko](#) atliekų! Palyginimui: pasaulinis plastiko atliekų perdirbimo rodiklis siekia vos 14%. Kitos Rytų Europos šalys taip pat gali pasigirti įspūdingu pasiekimu: daugelyje jų perdirbama virš 60% plastiko atliekų.

Asociacijos teigimu, įkvepiantis Lietuvos ir Rytų Europos progresas leidžia tikėtis anksčiau ar vėliau pasiekti, jog pasauliniu mastu būtų perdirbama 85% plastiko atliekų. Ekspertai kviečia susipažinti su dviem sunkiausiai įveikiamais iššūkiais plastiko perdirbimo „dėlionėje“:

- Plastiko tinkamumas perdirbimui. Nors įprasta sakyti, kad ne visas plastikas yra perdirbamas, tiesa yra ta, kad kai kurios plastiko dalys yra sunkiai perdirbamos. Pavyzdžiui, mišriame plastike galima rasti dalių, kurios yra perdirbamos tik tam tikromis brangiomis technologijomis. Joms reikia investicijų ir tinkamo išrūšiavimo.
- Plastiko produktų ir jų dizaino pritaikymas perdirbimui. Vartojimą augino mūsų komfortabilumo poreikiai, todėl buvo kuriami produktai, kurių gamyboje naudojamos

įvairiausios medžiagos. Kad ir įvairovė maisto sektoriuje: plastikinės deguoniui pralaidžios pakuotės, metaline plėvele dengtos pakuotės, užtikrinančios produkto ilgaaamžiškumą, ar pigios ir lengvos plonytės plėvelės. [#endplasticwaste](#) pasaulyje tokioms sunkiai perdirbamioms pakuotėms vietos nebebus.

Išsamiau apie šiuos iššūkius skaitykite nuorodoje.

[Skaityti plačiau >](#)

AR PAVIENĖS ĮMONIŲ INICIATYVOS TURI ĮTAKOS PLASTIKO MAŽINIMUI?

TAIP!
3 būdai, kaip tai vyksta:

- 1 DARBUOTOJAI, PARTNERIAI, KLIENTAI TURI ATEITIES PERSPEKTYVĄ**
Kai įmonė įsipareigoja tvariai ateitį, žmonės irgi turi aiškų kryptį
- 2 MAŽINAMAS PLASTIKO ATLIEKŲ KIEKIS**
Net mažiausios iniciatyvos keičia į aplinką patenkančių atliekų kiekį. Jei pavieniui jos atrodo nereikšmingos, drauge jos yra įtakingos
- 3 KEIČIA RINKĄ IR JOS SISTEMĄ**
Kai keičiasi įmonės, keičiasi ir visa rinka. Taip sukuriamos sąlygos sisteminiams pokyčiams.

Ar savo įmonėje sutinkate komandos narių, kurie abejoja diegiamų [#tvarumo](#) inovacijų reikalingumu? Ekspertai sako – šalin abejones, tvariai kurti ir gaminti reikia visiems! Vienas žmogus įmonėje gali suburti visą tvarumo entuziastų komandą, viena įmonė – „užkurti“ visą gamybos sektorių, o vienas gamybos sektorius – pasiekti valstybines organizacijas.

Kiekviena [#tvariai](#) ateičiai besiruošianti įmonė yra svarbi visos dėlionės dalis!

Dalijamės 3 priežastimis, dėl kurių tikime kiekvienos iniciatyvos svarba. Mums rūpi, dėl kokių priežasčių tvarios veiklos imasi jūsų įmonė?

Nors 69% žmonių turi **#daugkartinį** puodelį, jį reguliariai naudoja tik 17%. Daugiau nei trečdalis vartotojų juo nepasinaudoja, nes, eidami pirkti karšto gėrimo, pamiršta jį pasiimti. Be to, beveik trečdalis žmonių varžosi paprašyti karštą gėrimą įpilti į jų atsineštą puodelį!

Ir tai dar ne viskas: penktadalis žmonių sako neturintys vietos puodeliui, dar penktadalis nenori nešiotis nešvaraus puodelio su savimi.

Tokį mūsų vartotojiškos visuomenės „išsisukinėjimą“ atskleidė **Hubbub** ir **Starbucks** tyrimas, atliktas prieš dvejus metus. Šiandien apie jį kalbame, nes vienkartinio **#plastiko** puodelius mūsų kasdienybėje pakeitė vienkartiniai **#popieriniai** puodeliai.

Tyrėjai sako, kad mūsų elgseną lemia patogumų ir komforto kultūros suformuoti įpročiai. Jų teigimu, daugkartinio naudojimo sprendimas turi būti toks patogus, kaip ir iki šiol naudoti vienkartiniai plastiko produktai. Tik tuomet pasieksime vartotojų nuostatos, kad daugkartiniai puodeliai ir pakuotės yra „pirmojo pasirinkimo“ alternatyva.

Aplinkosaugos paramos organizacijos Hubbub atstovė priduria, jog dėl šių priežasčių daugkartinio naudojimo sprendimai daug labiau pasiteisina uždaroje bendruomenėje: ofisuose, stovyklose ar festivaliuose. Juose daug paprasčiau užtikrinti žmonių vartojamų pakuočių ir jų grąžinimo kontrolę.

Galbūt šios žinios mums padės pirmiausiai gerus įgūdžius formuoti ofise? O tuomet daug lengviau bus juos

perkelti į miesto aplinką.

Išsamiau apie tai, kaip galėtume įveikti daugkartinio naudojimo pakuočių iššūkius, skaitykite nuorodoje.

[Skaityti plačiau >](#)

Japonijos gyventojai devynis mėnesius iki **#olimpinių** žaidynių rinko tuščias skalbimo priemonių **#plastiko** pakuotes. Iš šio perdirbto plastiko 3D spausdintuvu buvo pagaminti 98 olimpiados podiumai. Be to, japonai net dvejus metus rinko ir perdirbimui atidavė nenaudotus elektronikos prietaisus. Iš jų išgauto ir perdirbto metalo buvo pagaminta 5 tūkstančiai medalių.

Tai vos kelios iniciatyvos, kuriomis Tarptautinis olimpinis žaidynių komitetas siekia sumažinti žaidynių paliekamą taršos pėdsaką. Kelias savaites vykstantis renginys sugeneruoja 2,3 mln. m³ anglies dvideginio. Tokį taršos pėdsaką palieka 0,5 mln. automobilių per visus metus!

Dėl šįmet pradėtų aplinkai draugiškų iniciatyvų taršos pėdsaką pavyko sumažinti dešimtdaliu, o nuo 2030 metų planuojama, jog taršos paliekamas pėdsakas bus visiškai kompensuotas.

Japonijos gyventojai pademonstravo ypatingą įsitraukimą. Į elektronikos prietaisų rinkimą įsitraukė net 90% žmonių ir į surinkimo punktus per dvejus metus atnešė beveik 80 tonų elektronikos prietaisų. Iš jų buvo išgauta virš 3 tūkst. kg sidabro, virš 2 tūkst. kg bronzos ir 32 kg aukso.

#Plastiko rinkimas podiumams užtruko trumpiau: per devynis mėnesius prekybos centruose įkurtuose surinkimo taškuose buvo surinkta virš 400 tūkstančių plastiko pakuočių.

Tai dar ne viskas. Olimpinių žaidynių miestelyje lovos buvo sukonstruotos iš perdirbto kartono, o žaidėjai į žaidynių teritoriją buvo vežami net 500 elektromobilių. Iš žaidynių miesteliui panaudotų įrengimų bus sukurtas specialus butų kompleksas.

Šie metai – pirmas įspūdingas olimpiečių žingsnis link **#tvary** pasaulinių žaidynių. Pastaruosius dešimtmečius vykusių olimpinių žaidynių tvarumo rodikliai kasmet krisdavo žemyn.

Išsamiau apie tvarias olimpines žaidynes skaitykite nuorodoje.

[Skaityti plačiau >](#)

Pakalbėkime apie automobilį be **#plastiko**. Tokios koncepcijos modelį pateikė britiškasis **MINI** drauge su legendiniu dizaineriu **Paul Smith**.

Kaip sako naujojo modelio pavadinimas „Mini Strip“, plastikas nuo jo tiesiog „nuluptas“. Standartinės plastiko detales jame keičia unikalūs dizaino sprendimai, padaryti siekiant **#tvarumo** ir funkcionalumo.

Statistika rodo, jog automobilis be plastiko – ne fantazija, o būtinybė. Automobilių pramonė sugeneruoja 10-dalį pasaulio plastiko **#atliekų**, ir pagal jų kiekį yra

trečioje vietoje. Ją lenkia tik pakavimo ir statybų industrijos.

Tad koks tas automobilis be plastiko? Pirmas, „Strip“ modelis nudažytas automobilių pramonei nestandartiniu dažų sluoksniu. Vietoj įprasto storo dažų sluoksnio jis padengtas tik plonu permatomų dažų sluoksniu, apsaugančiu metalą nuo rūdžių. Kaip sako spalvotų dryžių raštais išgarsėjęs Paul Smith, toks dažymo stilius yra „netobulai tobulas“.

Antra, vietoj įprastos juodo plastiko apdailos „Strip“ yra dekoruotas detalėmis, pagamintomis 3D spausdintuvu iš **#perdirbto** plastiko. Norint pademonstruoti, kaip lengvai automobilis gali būti išardytas ir atiduotas perdirbimui, eksterjero dekoruotos detalės yra pritvirtintos specialiais dideliais varžtais. Priekinės grotelės, ratlankiai ir panoraminis stoglangis pagamintos iš perdirbto perspekso (itin lengvo plastiko).

Trečia, interjere atsisakyta bet kokio nereikalingo dekoru, paprastai gaminamo iš plastiko. Todėl dominuoja ryškiai mėlynais dažais dengtas automobilio karkaso metalas. Prietaisų skydelis ir durų vidinė pusė pagaminta iš perdirbto kamščio, sėdynių apmušalai – iš visiškai perdirbamo megzto audinio, kilimėliai – iš perdirbtos gumos. Durų rankenoms panaudota alpinizmui skirta virvė.

Nelieka abejonių, kad šis automobilis kurtas siekiant paprastumo, skaidrumo ir **#tvarumo**. Ir nors jis nebus paleistas į gamybą, akivaizdu, kad daugelį lengvų ir komfortabilių sprendimų keisime mažiau patogiais. Nes mažiau yra daugiau.

Išsamiau apie naująją „Mini“ koncepciją skaitykite nuorodoje.

[Skaityti plačiau >](#)

Skaitykite dar daugiau tvary naujienų mūsų „LinkedIn“ paskyroje!

LAIKAS, PRALEISTAS TARP MEDŽIŲ NIEKADA NEBUS LAIKAS, PRALEISTAS VELITUI...

Katrina Mayer

GAMTOS ATEITIS -
MŪSŲ RANKOSE

gamtosateitis.lt

GAMTOS ATEITIS

PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

DRAUGAUKIME

Mus galite sekti ir LinkedIn socialiniame tinkle

Dar daugiau įdomių temų, naujovių apie pakuočių atliekų sektorių, atsakingą ir tvarų vartojimą, žiedinės ekonomikos principus ir kitas temas, kurios gali būti įdomios ne tik gamintojams / importuotojams bet ir mums, kiekvienam, galinčiam asmeniškai prisidėti prie pokyčių aplinkosaugos srityje.

gamtosateitis.lt